

Lesson 37 – Perek 26 - Bikurim Recitation

Background:

The Torah requires that the farmer who brings Bikurim must recite a paragraph of thanks to God. This paragraph is so interesting and inspiring because it provides a short history of the Jewish nation and God's role in shaping that history. Even though we don't bring Bikurim today, recitation of this paragraph still continues in the Passover Haggadah.

Activity:

1. Give out worksheet and have students find the proper place to put quotation marks. There should be two sets of quotations one in v 3 and the other spanning verses 5 to 10. This exercise will make them see the basic steps of this ritual.

מקרא ביכורים	
This paragraph describes how a farmer is to bring of the first fruit to the Beit Mikdahs and recite a statement of appreciation. Read the following pesukim and place quotation marks around the what the farmer is supposed to say.	
דברים פרק כו	
(א) והיה כי תבוא אל הארץ אשר ידוך אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה :	
(ב) ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ידוך אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלקת אל המקום אשר יבחר ידוך אלהיך לשכון שמו שם :	
(ג) ובאת אל הכהן אשר יהיה בפימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לידוך אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ידוך לאבותינו לתת לנו :	
(ד) ולקח הכהן הטנא מנדך והניחו לפני מזבח ידוך אלהיך :	
(ה) וענית ואמרת לפני ידוך אלהיך ארמי אבד אבי ונרד מצרמה ונגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב :	
(ו) ונרעו אותו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה :	
(ז) ונצעק אל ידוך אלהי אבותינו וישמע ידוך את קלנו וינרא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו :	
(ח) ויוצאנו ידוך ממצרים בגד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים :	
(ט) ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש :	
(י) ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ידוך והנחתו לפני ידוך אלהיך והשתחוית לפני ידוך אלהיך :	
(יא) ושמת בכל הטוב אשר נתן לך ידוך אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך : ס	
ארמי אבד אבי	
אונקלוס	
(ה) ותתיב ותימר קדם יי אלהך לבן ארמאה בעא לאבאדא [לאובדא] ית אבא ונחת למצרים ודר תמן בעם זעיר והוה תמן לעם רב תקיף וסגי :	
רש"י	
ארמי אבד אבי - מזכיר חסדי המקום ארמי אובד אבי, לבן בקש לעקור את הכל, כשרדף אחר יעקב, ובשביל שחשב לעשות, חשב לו המקום כאלו עשה, שאומות העולם חושב להם הקב"ה מחשבה [רעה] כמעשה :	
אבן עזרא	
אובד אבי - מלת אובד מהפעלים שאינם יוצאים, ואילו היה ארמי על לבן, היה הכתוב אומר מאביד או מאבד. ועוד, מה טעם לאמר 'לבן בקש להאביד אבי, וירד מצרימה : ולבן לא סבב לרדת אל מצרים. והקורב, ש ארמי הוא יעקב. כאילו אמר הכתוב : כאשר היה אבי בארם, היה אובד, והטעם - עני בלא ממון. וכן תנו שכר לאובד (משלי לא, ו). והעד : ישתה וישכח רישו (שם שם, ז). והנה הוא ארמי אובד היה אבי, והטעם, כי לא ירשתי הארץ מאבי כי עני היה כאשר בא אל ארם.	
רשב"ם	
(ה) ארמי אובד אבי - אבי אברהם ארמי היה, אובד וגולה מארץ ארם. כדכתי' לך מן מארצך, וכדכתי' ויהי כאשר תענו אותי אלהים מבית אבי. לשון אובד ותועה אחד הם באדם הגולה כדכתי' תעיתי כשה אובד בקש עבדך, צאן אובדות היו עמי רועיהם התעום. כלומר מארץ נכריה באו אבותינו לארץ הזאת ונתנה הקב"ה לנו :	
My father Abraham was an Aramamen, wandering and exiled from the land of Aram, as it is written: "Go forth from your land," and "and it came to pass when God caused me to wander from my father's house" (Gen 20:13)... "I wandered afar like a lost (oved) sheet" (Psalm 119:176). "My people were lost sheep, their shepherds had caused them to err" (Jeremiah 50:6). In other words, our fathers came from a strange land to this country and God gave it to us.	

2. Reenact the scene. Have one student bring a basket of fruit and have another act as the kohen. The desk can be the Mizbeah.
3. *Does this text sound familiar?* It is a major part of the Passover Haggadah. *Why does the farmer recite the Haggadah when he brings fruit?* (This is a trick question.) The Haggadah, of course, borrowed from this recitation because it is short and to the point and would have been a well known text even to the uneducated farmer.
- If you are teaching this close to the time of Pesah you can review with the students how the Haggadah comes from Mishnah Pesahim Perek 10. Mishnah 4 instructs us to expound from **ארמי אובד אבי** until the end of the section. In fact, if we look at the Haggadah, a major section of it takes these pesukim and expounds each word (yellow highlight), often connecting the word with a relevant pasuk from Shemot.

מתחיל בגנות ומסיים בשבח
דורש מארמי אובד אבי עד שיגמור כל הפרשה כולה
 (משנה פסחים י:ד)

דברים פרק כו

(ה) וְעִינִית וְאִמְרַת לִפְנֵי יְדֹנָד אֱלֹהֶיךָ
 "אַרְמִי אֹבֵד אָבִי וַיָּדָד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרֶם שֵׁם בְּמִתִּי מֵעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גְדוֹל עַצוּם וְרָב :
 (ו) וַיִּרְעוּ אֹתוֹ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה :
 (ז) וַנִּצְעַק אֶל יְדֹנָד אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְדֹנָד אֶת קוֹלֵנוּ וַיֵּרָא אֶת עֵינֵינוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ :
 (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ יְדֹנָד מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה וּבְמִרְאָה גְדוֹל וּבְאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתֵימָם :
 (ט) וַיְבָאֵנוּ אֶל הַמִּקְוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ :
 (י) וַעֲתָה הִנֵּה הֵבִאתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי יְדֹנָד"

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו, שפרעה הרשע לא גזר אלא על הזכרים ולבן בקש לעקור את הכל, שנאמר (דברים כ"ו) **ארמי אובד אבי**.
וירד מצרימה ויגר שם, מלמד שלא ירד להשתקע אלא לגור שם שנאמר (בראשית מ"ז) ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן.
במתי מעט, כמו שנאמר (דברים י') בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה ועתה שמך ה' אלהיך ככוכבי השמים הרוב.
ויהי שם לגוי, מלמד שהיו ישראל מצויינין שם, **גדול ועצום** כמו שנאמר (שמות א') ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם. **ורב**, כמו שנאמר (יחזקאל ט"ז) רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים שדים נכונים ושערך צמח ואת ערום ועריה.
וירעו אותנו המצרים, כמו שנאמר (שמות א') הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ. **ויענונו**, כמו שנאמר וישלמו עליו שרי מסיים למען ענותו בסבלותם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פיתום ואת רעמסס. **יתנו עלינו עבודה קשה**, כמו שנאמר ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך.
ונצעק אל ה' אלהי אבותינו, כמו שנאמר (שמות ב') ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויצעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. **וישמע ה' את קולנו**, כמו שנאמר וישמע אלהים את נאקתם ויזכור אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב. **וירא את עניינו**, זו פרישות דרך ארץ, כמו שנאמר וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים. **ואת עמלינו**, אלו הבנים, כמו שנאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון, **ואת לחצינו**, זה הדוחק כמו שנאמר (שמות ג') וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם.
ויוציאנו ה' ממצרים, לא על ידי מלאך לא על ידי שרף ולא על ידי שליח אלא הקדוש ברוך הוא בכבודו, שנאמר (שמות י"ב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה'. **ביד חזקה**, זה הדבר, כמו שנאמר (שמות ט') הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמורים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד. **ובזרוע נטויה**, זו החרב כמו שנאמר (דברי הימים א' כ"א) וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים. **ובמורא גדול**, זו גלוי שכינה, כמו שנאמר (דברים ד') או הנסה אלהים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי במסות באותות ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדולים ככל אשר עשה לכם ה' אלהיכם במצרים לעיניך. **ובאותות, וזו המטה**, כמו שנאמר (שמות ד) ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האותות. **ובמופתים**, זה הדם, כמו שנאמר (יואל ג') ונתתי מופתים בשמים ובארץ, דם ואש ותמרות עשן. דבר אחר, ביד חזקה שמים, ובזרוע נטויה שמים, ובמורא גדול שמים, ובאותות שמים, ובמופתים שמים.

The Mishnah says we should continue until the end. Do we?

No. We stop at pasuk 8.

Why?

Because pasuk 9-10 say that God has brought us into the land. These pesukim could not be said anymore after the exile.

4. The opening words – ארמי אבד אבי – (note the alliteration) have been interpreted in very different ways by the Haggadah, Onkelos and Rashi on the one hand, and Ibn Ezra, Rashbam, and Seforno on the other. The first group says ארמי refers to Laban who wanted to destroy Jacob. The second group says ארמי is either Abraham who came from Aram (Rashbam) or Jacob who lived in Aram for twenty years (Ibn Ezra and Seforno). These patriarchs were אבד meaning either poor (Ibn Ezra) or wandering (Rashbam and Seforno). The translation that best fits the context is, “My father (Jacob) was a wandering Aramean.” This is meant to contrast with the situation at the end of the statement where the farmer is not wandering but settled in the promised land.

If the opinion of the first group does not fit well into context, then why did the Haggadah choose that interpretation?

Perhaps the point of the Haggadah is to elaborate on other times when Jews suffered and wants to remind of our first persecution under the hand of Laban.

The next law of recitation for Ma’aser ends the Mishpatim section. Pesukim 16-19 are Moshe’s conclusion to the entire Mizvot speech. They state the mutual obligation which is at the core of the Berit between Hashem and Bnei Yisrael.